

POSUDEK OPONENTA K RIGORÓZNÍ PRÁCI

MGR. PAVLA ČINÁTLOVÁ ZMĚNY V ČESKÉM MEZINÁRODNÍM PRÁVU SOUKROMÉM

Datum odevzdání práce: březen 2015

I. Aktuálnost a náročnost tématu

Autorka si zvolila téma, které je aktuální. Zákon č. 91/2012 Sb., o mezinárodním právu soukromém (dále jen „ZMPS“), který byl přijat v rámci rekodifikace českého soukromého práva, má za sebou první rok účinnosti. Analýza změn, ke kterým v rámci přijetí nové úpravy došlo, je tedy zajímavým tématem. Zvolené téma nepovažuji je poměrně obtížné, autorka ale měla možnost vycházet z kvalitních aktuálních komentářů, které byly vydány v návaznosti na přijetí nového ZMPS, a řady odborných článků.

II. Kritéria hodnocení práce

Cílem rigorózní práce, který si autorka stanovila v úvodu své práce, je zmapování a zanalyzování nového zákona o mezinárodním právu soukromém z hlediska jeho změn v porovnání s předchozí úpravou.

Rigorózní práce, která má 134 stran vlastního českého textu a je rozdělena do 19 kapitol (mezi kapitoly je však zařazena i literatura a shrnutí). Ke struktuře práce mám výhrady, autorka kopíruje strukturu ZMPS. Obsah práce neobsahuje odkazy na strany u jednotlivých podkapitol.

Z obsahového hlediska je práce deskriptivní. Autorka obecně popisuje jednotlivá ustanovení ZMPS, postrádám autorčiny závěry a hodnocení změn, ke kterým v nové úpravě došlo. V práci lze nalézt i věcné nepřesnosti (k některým z nich níže). Sama autorka v závěru své práce uvádí, že z důvodu komplexnosti tématu (na rozdíl od možného odlišného přístupu, kdy by si zvolila pouze několik dílčích témat) a omezenosti rozsahu práce není možné jednotlivá témata zpracovat do větší hloubky. Proč se tedy autorka nesoustředila více na téma práce – na změny v nové úpravě?

Práce je zpracována na vyhovující stylistické úrovni, není však prosta překlepů (např. str. 9: poslední věta prvního odstavce; str. 20 *Vídeňskou úmluvu*, str. 56 z *úřední povinnosti*). V textu se objevují i nepřesné právní formulace, např. str. 40 – rozhodnutí nebude proveditelné nebo na str. 100 – soud bude obecně pravomocný.

Autorka vychází z české odborné literatury, což samozřejmě odpovídá tématu práce. V seznamu literatury postrádám odborné články, které se změnami v novém ZMPS zabývají. U poznámkového aparátu lze autorce vytknout mezeru mezi jednotlivými odkazy pod čarou (odkazy tak zabírají neúměrně velkou část strany).

III. Případná další vyjádření k práci

Na str. 9 autorka uvádí, že *definitivnímu stanovení kolizních norem muselo předcházet definitivní stanovení úpravy hmotného práva*. Proč, to ale již autorka neuvádí.

Na str. 17 autorka uvádí, že české právo nezná institut dědické smlouvy. S tímto konstatováním se nelze ztotožnit.

Na str. 20 autorka uvádí Římskou úmluvu a v poznámce pod čarou k ní uvádí nařízení Řím I. Dále autorka uvádí Římskou úmluvu o právu rozhodném pro mimosmluvní závazkové vztahy – existence takové úmluvy mi není známa. V příslušné poznámce pod čarou pak odkazuje na nařízení Řím II.

Na str. 22 hovoří autorka v souvislosti s § 68a – c ZMPSP o vydání právního předpisu – v tomto případě se o vydání právního předpisu nejednalo.

Na str. 25 autorka navrhuje *přijímání ustanovení, která je ČR povinna vydat k dosažení výsledků použití právních předpisů EU ve vztazích s mezinárodním prvkem, buď formou příloh k zákonu..., nebo formou zvláštního zákona, který by se novelizoval*. Nedovedu si v praxi představit výhodu autorkou navrhovaných řešení.

Na str. 34 autorka uvádí *...legis fori (cizího rozhodného práva)* – lex fori je právní řád státu soudu.

Na str. 46 uvádí autorka nepřesný pojem *cizí osoba*.

Na str. 59 autorka cituje obchodní zákoník, který však již byl zrušen.

Opravdu se autorka domnívá, že pojem obvyklý pobyt je dostatečně vyložen soudní praxí? (str. 63).

Pojem bydliště máme definován v § 80 OZ (str. 64 a pozn. pod čarou 175).

Opravdu se možnost přeshraničního přemístění sídla týká jen unijních typů společností? (str. 65 a pozn. pod čarou 179).

Za zcela nadbytečný považuji výčet mezinárodních smluv na str. 91 bez jakéhokoliv komentáře ve vztahu k ZMPS.

V kapitole 10 dědické právo autorka zcela opomíjí byť jen zmínit nařízení o dědictví, kterým bude úprava v ZMPS velmi znatelně dotčena od srpna tohoto roku.

Opravdu vyplývá se současné úpravy zcela jednoznačně, že cizinec může být rozhodcem? (str. 133).

Za nadbytečné považuji zařazení ustanovení o.s.ř. ohledně místní a věcné příslušnosti do kapitoly 9.1. Stejně tak považuji za zcela nadbytečnou pasáž týkající se hmotněprávní úpravy svěřenského fondu v OZ na str. 99.

Vytkla bych autorce rovněž citace nařízení Brusel I bez paralelní poznámky o jeho nahrazení od ledna tohoto roku nařízením Brusel Ibis.

IV. Přípomínky a otázky k zodpovězení při obhajobě

V rámci obhajoby by mne zajímal názor autorky na nové systematické členění ZMPS a dále názor autorky na budoucnost samostatných národních úprav mezinárodního práva soukromého členských států EU s ohledem na unifikační úsilí EU v této oblasti.

V. Doporučení práce k obhajobě

Autorka ve své rigorózní práci shrnula novou vnitrostátní úpravu českého mezinárodního práva soukromého, bohužel převládá popisný způsob, kterému odpovídá i zvolené systematické členění práce. V některých kapitolách se autorka pouští do zcela podrobného popisu zkoumané problematiky, přestože nová úprava prakticky žádné změny nepřináší (příkladem je kapitola 11, u níž navíc postrádám citaci Komentáře Pauknerová, M., Rozehnalová, N., Zavadilová, M. a kol., ze kterého je většina pasáží této kapitoly převzata), u jiných ustanovení, která jsou naopak zcela nová, se autorka omezuje na uvedení zákonného textu bez další analýzy či komentáře (např. kapitola 6.4 Zastoupení).

Autorka se bohužel nezaměřila v předkládané práci pouze na změny, které rekonstrukce přinesla, a obecný způsob přístupu k tématu jí tak ani vzhledem k limitovanému rozsahu práce neumožnil předstírat hlubší analýzu zpracovávané problematiky, ani tak nezbyl prostor zamyslet se nad otázkami, které se změnami v ZMPS mohou vyvstat.

Přes výše uvedené výhrady, které sice do určité míry mohou zpochybňovat schopnost autorčiny samostatné tvůrčí činnosti a hlubších znalostí ze zpracovávané problematiky, lze předkládanou rigorózní práci doporučit k obhajobě.

V Praze dne 14. dubna 2015

JUDr. Mgr. Magdalena Pfeiffer, Ph.D.